

СЕКЦІЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ

БЕЗЗУБЧЕНКО О.А.

к.е.н., доцент

Маріупольський державний університет (Україна)

ЛИКОВА Г.Є.

студентка 2 курсу ОС «Магістр»

спеціальності «Економіка»

Маріупольський державний університет (Україна)

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Основна форма фінансової активності ТНК – пряме інвестування в країну перебування. Значне зростання інвестицій ТНК спостерігалось на початку ХХІ ст., пік зростання припав на 2007р. і становив 400% у порівнянні з 2003р., потім спостерігався спад майже на 50%, що було пов'язано зі світовою економічною кризою. Починаючи з 2009р., обсяги інвестицій знову зросли, але в 2010р. з'явилась інформація щодо другої хвилі кризи, і більшість компаній не розпочинали нові проекти, що призвело до уповільнення даного процесу. За даними UNCTAD, обсяг прямих іноземних інвестицій має тенденцію до зростання останніми роками. Зростають інвестиції ТНК в нові проекти, відповідно - в нові технології, робочі місця і більш високий рівень розвитку галузі. Більшість нових проектів впроваджуються в розвинутих країнах та країнах, що розвиваються, куди переважає кількість ТНК переносить своє виробництво.

Щорічно на дослідження компаніями світу витрачається майже 1,5 трлн. дол. США. Загальна сума витрат на ринку інновацій, включаючи капітал венчурних фондів, перевищує 25 трлн. дол. США. За даними ООН, обсяг венчурного капіталу у розвинених країнах за останні два роки збільшився на 87% (при цьому майже третина витрат на інновації припадає на сферу інформаційних технологій – 28%, на охорону здоров'я – 21%, на автомобілебудування – 16%). Максимальним за розміром показником у світі є обсяг венчурного капіталу на одного мешканця Швейцарії – 69 дол. США (в середньому на одного мешканця планети припадає 12 дол. США). [1]. В результаті країни – лідери (для яких характерною є висока частка доданої вартості в ціні продукту) демонструють суттєвий відрив за рівнем економічного розвитку від менш інноваційно потужних країн, завдяки формуванню високотехнологічної структури національного виробництва, зосередження у своїх руках найбільших фінансових потоків.

Рішення ТНК про те, куди інвестувати і з ким співпрацювати, визначаються локальними детермінантами глобальних виробничо збутових систем (ГВЗС), які залежать від сегмента, завдання або діяльності ГВЗС. Локальні детермінанти для сегментів ГВЗС часто різні, і часто менш впливові, ніж для вертикально інтегрованих галузей, тобто, вкладення у галузь електроніки, що займається збиранням приладів менші, ніж інвестиції в електронну промисловість в цілому. Для багатьох сегментів ГВЗС існує небагато передумов, щодо доступу до країн, наприклад «створювати або руйнувати».

На глобальному рівні країни, найбільш інтегровані в ГВЗС, є регіональними штаб-квартирами та логістичними центрами (а також фінансовими вузлами) для операцій ТНК (Бельгія, Нідерланди, Сінгапур, Гонконг, Китай та Ірландія). Маючи відносно невеликий внутрішній ринок, ці економіки отримали важливу роль як глобальні сервісні, технологічні та фінансові центри.

Об'єктивно провідними фінансовими ТНК світу залишаються банківські інституції. Жодні кризи не здатні похитнути позиції банківського сектору, який перетворився на один із головних механізмів реалізації процесу транснаціоналізації. Проте треба визнати, що серед провідних фінансових ТНК також представлений і страховий бізнес, іпотечні установи тощо. Одна з головних переваг фінансових ТНК порівняно з традиційними ТНК промислового сектору – висока здатність до інновацій, в тому числі – з позиції сприйняття інноваційних фінансових інструментів та послуг. Саме ця риса, на нашу думку, дає можливість фінансовому сектору демонструвати кращі темпи розвитку в умовах постіндустріальної економіки. Проте для діяльності сучасних ТНК характерні і значні протиріччя – окремі з них сконцентровані в соціальній та політичній площині. Такі протиріччя характерні і для розвинених країн, і для країн із перехідними економіками. Але вчені підкреслюють, що більш вагомими ці загрози транснаціоналізації є для країн, що розвиваються [2].

Відзначимо, що суттєвий вплив на розвиток національних економік має рух прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Так, глобальні потоки ПІІ у 2015 р. зросли на 38%, до 1,76 трлн. дол. США, і досягли свого найвищого рівня порівняно з 2014 р. Різне зростання транскордонних злиттів і поглинань призвело до зміни показника з 432 млрд. дол. США у 2014 р. до 721 млрд. дол. США у 2015 р. Ці потоки були частково зумовлені змінами в структурі власності багатонаціональних підприємств, у тому числі податкових інверсій.

За нашими дослідженнями, у 2016 р. потоки ПІІ скоротилися на 10–15%, що відображає нестабільність світової економіки, неврівноваженість сукупного попиту, непослідовність політики щодо припинення податкових інверсій угод і різкий спад у ТНК прибутку. У середньостроковій перспективі глобальні потоки ПІІ можуть перевищити 1,8 трлн. дол. США у 2018 р. [4].

Прогнози динаміки загальносвітових ПІІ в 2018 році демонструють нестабільне зростання. Фахівці очікують деяке зростання глобальних обсягів інвестицій (до 10%), але при цьому вони як і раніше будуть нижче середнього рівня останніх 10 років. Поліпшення темпів економічного зростання, збільшення обсягів торгівлі та зростання цін на сировинні товари, в принципі, повинні вказувати на більш значне потенційне розширення глобальних потоків ПІІ в 2018 році. Однак ризики великі та є чимало серйозних факторів невизначеності. Ескалація та загострення напруженості в торгівлі можуть негативно позначитися на інвестиціях ТНК.

До того ж, цілком ймовірно, на глобальну динаміку інвестицій істотно вплинуть податкові реформи в Сполучених Штатах і посилення податкової конкуренції. Крім того, в довгострокових прогнозах динаміки макроекономічних показників є істотні негативні тенденції, включаючи перспективи підвищення процентних ставок в розвинених країнах, що може мати серйозні наслідки для стабільності валют країн з ринковою економікою і для економічної стабільності. Стагнація спостерігається і в динаміці зростання глобальних виробничо-збутових систем (ГВЗС). Звісно ж, що пік скорочення розміру іноземної доданої вартості (ІДВ) в торгівлі - частки імпортованих товарів і послуг в експорті країни (один з ключових показників розмірів ГВЗС) - припав на 2010-2012 роки після двох десятиліть постійного зростання. Судячи з наявних в ЮНКТАД даних про діяльність ТНК, в 2017 році ця частка знизилася на 1 процентний пункт до 30% від обсягу торгівлі. Протягом поточного десятиліття темпи розширення участі в ГВЗС значно знизилися в порівнянні з попереднім десятиліттям у всіх регіонах світу, та у країнах як розвинених, так і тих, що розвиваються. Це уповільнення явно корелює з тенденціями в динаміці ПІІ та підтверджує факт впливу останніх на динаміку загальносвітової торгівлі.

Список використаних джерел:

1. Михайлишин Л. І. Системна трансформація інноваційного забезпечення транснаціоналізації світової економіки. Спеціальність 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. Дисертація. Вінниця – 2016
2. Стеценко Б. С. Транснаціоналізація як визначальна тенденція розвитку глобальної фінансової інфраструктури [Електронний ресурс] / Б. С. Стеценко – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/15827>
3. The World Economic Forum [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.weforum.org/>
4. WORLD INVESTMENT REPORT 2018 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2018_en.pdf

БОЖКО В.О.,

студентка 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»
Маріупольський державний університет (Україна)

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні в світі одержала визнання інноваційна модель економічного розвитку, коли інвестиції в людський капітал, дослідження і розробки на основі національних інноваційних систем та міжнародного співробітництва в науково-технологічній сфері забезпечують країнам якісне економічне зростання на інноваційній основі та нарощення міжнародної конкурентоспроможності.

Постійне вдосконалення засобів і предметів праці, технології виробництва і його організації є головною рушійною силою економічного зростання кожної країни. Конкурентна боротьба за ринки збуту відбувається насамперед через змагання в інноваційній сфері. Та країна, що стоїть осторонь від «інноваційних змагань», опиняється останньою в ієрархії розвитку світової спільноти.

Інноваційний тип розвитку втілюють за допомогою інноваційної моделі, яка є теоретичним вираженням інноваційних пріоритетів, напрямів, структур, мотивацій, стратегій, механізмів тощо, спрямованих на формування інноваційного типу розширеного відтворення національних економік.

Економічна наука сьогодні виокремлює три базові моделі інноваційного розвитку індустріально розвинутих країн [2]:

1. Орієнтація на резерви в науці та реалізацію великомасштабних цільових проектів, які охоплюють усі стадії науково-виробничого циклу. Ця модель була впроваджена в США, Франції, Англії.
2. Орієнтація на поширення нововведень, створення сприятливого інноваційного середовища і раціоналізацію структури економіки характерно для Німеччини, Швеції, Швейцарії.
3. Орієнтація на стимулювання нововведень шляхом розвитку інноваційної інфраструктури, забезпечення сприйнятливості досягнень науково-технічного прогресу і координацію дій різних секторів у сфері науки і технологій. Дану модель інноваційного розвитку впровадили Японія та Південна Корея.

Також використовується інша класифікація моделей розвитку національних інноваційних систем, а саме виділено «євроатлантичну», «східно-азіатську» та «альтернативну» моделі.

Євроатлантична модель інноваційного розвитку, характерна для країн євроатлантичного регіону, є в якомусь змісті «традиційною». Це модель повного інноваційного циклу - від виникнення інноваційної ідеї до

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
ТБІЛІСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНЕ ДЖАВАХІШВІЛІ (ГРУЗІЯ)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Б.П. ХАЗДЕУ
(РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ Д.А. ЦЕНОВА, м. СВІШТОФ (БОЛГАРІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ У м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

22 листопада 2019 р.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 5 від 20.11.2019 р.)*

Маріуполь, 2019

УДК 339.922 (063)

ББК 65.54я431

Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 22 листопада 2019 р.— Укл.: Марена Т.В., Беззубченко О.А., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Балабанова Н.В., Омельченко Г.П. За заг. редакцією д.е.н., проф. Булатової О.В., д.е.н., проф. Чентукова Ю.І. — Маріуполь: МДУ, 2019. — 153 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, аспіранти, студенти.

Основні напрями роботи конференції:

- Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політико-правовий аспект;
- Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
- Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин країн в умовах глобалізації;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь країн на світовому фінансовому ринку;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн у світових координатах розвитку;
- Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
- Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

© Автори текстів, 2019 р.
© МДУ, 2019 р.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА: ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Беззубченко В.О.	Аналіз процесів інтернаціоналізації вищої освіти.....	4
Богатирьов Д.Ф.	Теоретичні основи та фактори міжнародної економічної інтеграції.....	5
Булатова О.В., Зайковський О.С.	Сучасні тенденції розвитку інтернаціоналізації вищої освіти.....	7
Дресвяннікова В.Д.	Деякі питання щодо визначення сутності поняття «інтеграція».....	8
Івакіна В.А.	Основні напрямки діяльності економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП).....	10
Карпінський Б.А., Гасюк Р.В.	Управлінська доктрина програмно-цільового забезпечення інтеграції соціально-економічного потенціалу прикордонних територій на засадах державотворчого патріотизму нації.....	11
Макогон Ю.В., Махно Т.М.	70 років непростого шляху інтеграції Китаю у глобальний світовий простір.....	14

СЕКЦІЯ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Балабанова Н.В.	Особливості здійснення політики протекціонізму у сучасному світі.....	16
Беззубченко Ю.Я.	Вплив глобалізації на розвиток світогосподарських відносин.....	18
Галюк Т.С.	Україна на світовому ринку товарів.....	20
Gogitidze E.	Development tendencies of the trade relations between Georgia and Turkey.....	22
Гулько К.В.	Перспективи розвитку світової економіки.....	23
Дмитренко О.В.	Участь України у міжнародних міграційних процесах.....	25
Єрґакова В.В.	Особливості розвитку економіки Швейцарії в умовах глобалізації.....	28
Канна Д.О.	Розвиток України в умовах глобалізації.....	29
Каргаполова А.Р.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин США в умовах глобалізації.....	31
Карпенко О.І., Федоров Е.В.	Вплив процесів глобалізації на тінізацію економіки.....	32
Ларіна Д.Є.	Особливості впливу торговельної війни на світовий економічний розвиток з огляду американо-китайських протиріч.....	33
Непокрита В.І.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин Японії в умовах глобалізації.....	35
Пустова В.А.	Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах глобалізації.....	38
Putkaradze R.	The EU Candidate Countries and Georgia.....	40
Стребкова Є.К.	Специфіка економічного розвитку північної Кореї та процеси глобалізації світової спільноти.....	41
Samadashvili A.	Free trade agreement between Georgia and the European union in terms of integration process.....	43
Тимофіїв Д.О.	Сутність та причини міжнародної міграції трудових ресурсів.....	45
Тряскіна К.Е.	Економічна складова угоди про асоціацію між Україною та ЄС.....	47
Усова В.В.	Особливості формування та стан платіжного балансу України.....	49

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА УЧАСТЬ КРАЇН НА СВІТОВОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Василенко А.А.	Валютний пакт між США та Китаєм як форма трансконтинентального валютного регулювання.....	51
Марена Т.В.	Transformation of the subject structure of world capital exports and imports.....	53
Surmanidze N.D.	Georgian financial market – a surmounted or insurmountable “institutional trap” ?!.....	54
Перонко А.М.	Удосконалення науково-методичних підходів до оцінки боргової безпеки України....	56
Полуктов Р.В.	Сучасні особливості розвитку світового фондового ринку.....	57
Пшегоцька Т.А.	Функціонування фондового ринку України та його особливості.....	60

Хмелевська Є.Р	Порівняльна характеристика підприємств ПУМБ та ПАТ КБ «Приватбанк».....	62
Шабельник Т.В., Шабельник М.М.	Напрями розвитку регулювання структури грошової маси в Україні.....	64

СЕКЦІЯ

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ

Беззубченко О.А., Ликова Г.Є.	Інвестиційна діяльність транснаціональних корпорацій.....	67
Божко В.О.	Формування інноваційних пріоритетів розвитку світової економіки.....	68
Буковська М.Є.	Транснаціональний бізнес в умовах цифрової економіки.....	70
Гнідіна В.С.	Розвиток національної інноваційної системи України в контексті забезпечення економічної безпеки.....	72
Голубчикова Д.Р.	Аналіз сучасних світових тенденцій міжнародного інвестування.....	74
Кривонос О.М.	Еволюція розвитку транснаціональних корпорацій.....	75
Лавчі О.О.	Особливості інвестиційного співробітництва України з європейським союзом.....	77
Ле Хонг Чау Лонг	Роль та сучасний стан іноземних інвестицій в економіці України.....	79
Сагірова Г.С.	Оцінка галузевих зрушень у інвестиційному розвитку України.....	81
Склярова Т.С.	Місце України на світовому ринку інноваційних технологій.....	83
Шабада Ю.Е.	Особливості інноваційного розвитку світової економіки.....	85

СЕКЦІЯ

ПРОБЛЕМИ МІЖГАЛУЗЕВОЇ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Атаманчук З.А.	Міжнародний туризм як каталізатор економічного розвитку.....	89
Воробйов О.Ю.	Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації.....	91
Григор'єва І.В.	Особливості розвитку машинобудування в умовах глобалізації.....	93
Гурко А.С.	Роль хімічної промисловості в світовій економіці в умовах глобалізації.....	95
Донда А.А.	Розвиток морського транспорту під впливом глобалізаційних процесів.....	97
Коломієць Б.Р.	Вплив глобалізації на розвиток сільського господарства.....	98
Lomidze N.	Franchise in Georgia.....	99
Олішевкіна Л.В.	Тенденції розвитку машинобудування України.....	100
Пор'яз Т.Є.	Світовий ринок сільськогосподарської продукції: сутність та структура.....	101
Рула І.В.	Участь України на світовому ринку туристичних послуг.....	103

СЕКЦІЯ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗЕЙ ТА РЕГІОНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Афанасьєва Н.С.	Книгоиздательство и книгораспространение: проблемы и перспективы отраслей...	105
Бабенко В.В.	Залежність економічного зростання від кваліфікації майбутніх спеціалістів.....	107
Бородай А.Е.	Вплив соціальних факторів на ефективність виробництва.....	109
Гозієв А.О., Рубцов В.В.	Оцінка конкурентних відносин у телекомунікаційній галузі.....	110
Дмитренко О.В.	Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні.....	112
Іванова І.М.	Аналіз конкурентоспроможності національної економіки України.....	114
Кислова Л.А.	Стратегія як ключова компонента стратегічного управління.....	116
Отченашенко І.А.	Оцінка рівня зовнішньоторговельної складової економічної безпеки країн.....	118
Shaburishvili SH.T., Udesiani KH.G.	Quantitative and qualitative parameters of small and medium business in Georgia.....	120
Хачко М.Г.	Теоретичні аспекти формування демографічної безпеки країни.....	121
Чентуков Ю.І., Марена Т.В.	Higher education internationalization impact on university competitiveness.....	123
Шатов М.В.	Конкурентоспроможність українських компаній в умовах транснаціоналізації.....	124
Юшина Г.В.	Промисловий потенціал України.....	126

**СЕКЦІЯ
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ
ПРОЦЕСІВ**

Ашимова Т.С., Біатова А.А.	Проблема забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації.....	128
Ашимова Т.С., Конопльова В.О.	Екологізація економіки України в умовах сталого розвитку.....	129
Біатова А.А., Конопльова В.О.	Стратегія сталого еколого-соціально-економічного розвитку.....	131
Бойко К.С.	Економічна та екологічна доцільність відмови від пластикових пакетів та впровадження сортування побутових відходів у місті Маріуполі.....	133
Захарова О.В.	Сталий розвиток міст в системі економічної безпеки України в умовах нестабільності.....	134
Іванова В.В., Грицик В.В.	Значення та можливості зеленої енергетики у вирішенні екологічних проблем людства.....	136
Іванова В.В., Овчеренко О.С.	Роль енергозбереження в забезпеченні сталого розвитку.....	137
Карпінський Б.А., Шевців А.Б.	Стратегіологія сталого розвитку економіки в умовах децентралізації з позиції кількісної домінанти державотворчого патріотизму нації.....	140
Мітюшкіна Х.С.	Туризм в умовах сталого розвитку.....	142
Пастернак О.М., Лазаренко Д.Т.	Забезпечення сталого розвитку в контексті кліматичних змін.....	143
Черніченко Г.О., Беспалов С.І.	Деякі питання формування ідеї сталого розвитку.....	145
Ніколенко Т.І.	Роль тнк у сучасних міжнародних інвестиційних процесах.....	147
Мацука В.М.	Стратегічні напрями розвитку міжнародного туризму в Україні.....	149